ECLI:LV:AT:2023:0928.11221077418.7.L
Lieta Nr. 11221077418, SKK-444/2023
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2023. gada 28. septembrī

Senāts šādā sastāvā: senatores Irīna Jansone, Aija Branta, Inese Laura Zemīte

iepazinies ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja zvērināta advokāta Pētera Treija kasācijas sūdzību, kasācijas sūdzības papildinājumiem un apsūdzētā paskaidrojumiem par Zemgales apgabaltiesas 2023. gada 23. maija lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. panta un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Šā panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Apsūdzētā aizstāvis P. Treijs kasācijas sūdzībā un tās papildinājumos norādījis, ka apelācijas instances tiesa, atzīstot, ka /pers. A/ nodarījis cietušajam /pers. B/ vidēji smagus miesas bojājumus aiz neuzmanības un, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas notiesājošo spriedumu, nav ievērojusi Kriminālprocesa likuma 128. pantā noteikto un nepareizi novērtējusi pierādījumus krimināllietā. Tiesa pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 124. panta piekto daļu, jo apsūdzētā vainīgums nav pierādīts ārpus saprātīgām šaubām. Tiesa nepamatoti secinājusi, ka /pers. A/ darbībās nav konstatējams Krimināllikuma 29. pantā paredzētais krimināatbildību izslēdzošais apstāklis – nepieciešamā aizstāvēšanās. Tiesa nav izvērtējusi to, ka cietušais /pers. B/ pirmais izdarīja /pers. A/ sitienu ar dūri pa seju un sitienu ar kāju, kas ir vērtējams kā uzbrukums, attiecībā pret kuru apsūdzētajam bija tiesības aizstāvēties. /pers. A/ savā paskaidrojumā par kasācijas sūdzību arī atsaucies uz šiem apstākļiem un norādījis, ka tālākās apsūdzētā darbības, proti, cietušā kājas saķeršana un tam sekojošais kritiens, veiktas, ievērojot nepieciešamo aizstāvēšanos. Tiesa nav ņēmusi vērā poligrāfa ekspertīzes eksperta atzinumā secināto, ka apsūdzētais nemeloja teikdams, ka pirmais sitienu izdarījis cietušais.

Senāts konstatē, ka kasācijas sūdzībā atkārtoti apsūdzētā aizstāvja P. Treija apelācijas sūdzībā norādītie argumenti, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Senāts atzīst, ka apsūdzētā aizstāvja P. Treija kasācijas sūdzības un apsūdzētā paskaidrojumā norādītie argumenti pamatoti ar viņu atšķirīgo viedokli par lietā iegūto pierādījumu ticamības un pietiekamības vērtējumu, savukārt lietā iegūto pierādījumu izvērtēšanu saskaņā ar likumu veic tā tiesa, kas iztiesā lietu pēc būtības.

Apelācijas instances tiesa atstājusi negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu par apsūdzētā /pers. A/ atzīšanu par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 131. pantā, atzīstot, ka apsūdzētā vainīgums inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā ir pierādīts ar likumā paredzētā kārtībā iegūtām un noteiktā procesuālā formā nostiprinātām attiecināmām, pieļaujamām, ticamām un pietiekamām ziņām par faktiem to kopumā un savstarpējā sakarībā. Pamatojoties uz lietā iegūtajiem pierādījumiem, tai skaitā apsūdzēto /pers. A/ un /pers. C/ liecībām, daļēji ar cietušā /pers. B/ un liecinieces /pers. D/ liecībām, dzīvas personas tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumā un kompleksās psiholoģiskās – poligrāfa ekspertīzes atzinumā fiksētajām ziņām, tiesa konstatējusi apsūdzētā /pers. A/ darbībās visas nepieciešamās un obligātās Krimināllikuma 131. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes.

Apelācijas instances tiesa argumentēti atzinusi, ka apsūdzētais /pers. A/ cietušajam nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus aiz neuzmanības. Tiesa konstatējusi cēlonisko sakaru starp apsūdzētā rīcību un cietušajam nodarītajiem miesas bojājumiem, t. i., krūškurvja kreisās puses sasitumu ar asinsizplūdumu un ribu lūzumiem. Tiesa norādījusi, ka /pers. A/ neparedzēja miesas bojājumu nodarīšanas iespēju, saķerot cietušā kāju, ka rezultātā cietušais nokritis, taču viņam vajadzēja un viņš varēja paredzēt, ka šādas rīcības rezultātā cietušajam varēja tikt nodarīti miesas bojājumi. Izvērtējot apsūdzēto /pers. A/ un /pers. C/, cietušā un liecinieku liecības kopumā un savstarpējā sakarībā ar pārējiem pierādījumiem lietā, tiesa vērtējusi cietušā pielietoto vardarbību, un konstatējusi, ka cietušā darbības nav vērtējamas kā uzbrukums apsūdzētajam. Tādējādi tiesa argumentēti atzinusi, ka /pers. A/ darbības netika veiktas, aizsargājoties pret uzbrukumu vai tā draudiem Krimināllikuma 29. panta izpratnē, līdz ar to /pers. A/ nav rīkojies nepieciešamās aizstāvēšanās stāvoklī.

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja kasācijas sūdzībā un papildinājumos un apsūdzētā paskaidrojumā norādītie argumenti pamatoti ar viņu subjektīvo viedokli par lietā iegūto pierādījumu vērtējumu, savukārt lietā iegūto pierādījumu izvērtēšanu atbilstoši likumam veic tā tiesa, kas iztiesā lietu pēc būtības. Senāts jau iepriekš ir norādījis, ka pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības ir noteiktas Kriminālprocesa likuma 128. pantā, taču izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem ne, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (*Senāta 2013. gada 3. jūlija lēmums lietā Nr. SKK-333/2013, 15890002407*).

Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāvja kasācijas sūdzības un papildinājumu argumenti faktiski pauž sūdzības iesniedzēja neapmierinātību ar tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Tādējādi konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā paredzētais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Ievērojot minēto, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu, 573.[1] panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I.Jansone A.Branta I.L.Zemīte